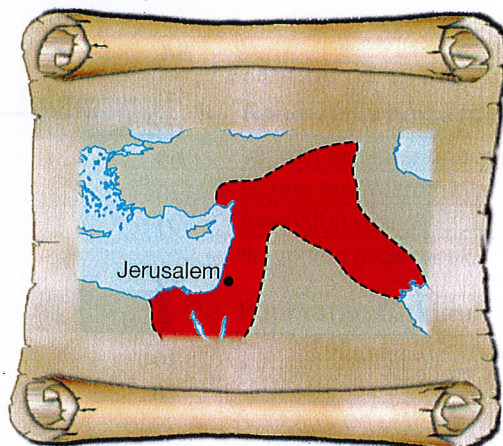
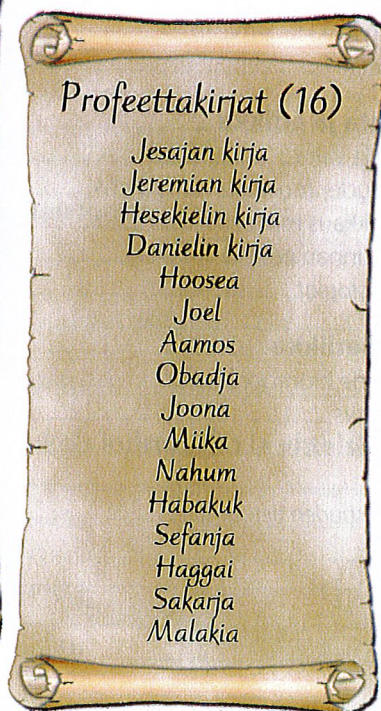


Vanha testamentti

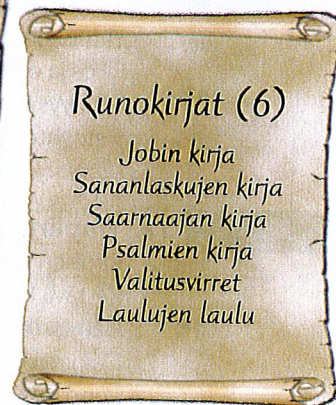


Kirjaryhmät

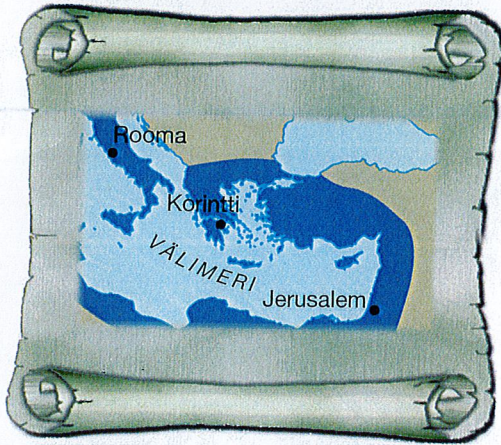


Pääsanoma

Jumalan tekemä
liitto Israelin kansan
kanssa Mooseksen välityksellä
ja Israelin kansan historia



Uusi testamentti



Syntyäika:

vuosien 50–150 jKr. välillä

Syntyäpaikka:

muinaisen Palestiinan alue,
Syyria, Vähä-Aasia, Kreikka ja Rooma

Kirjoittajat:

ei tunnetta nimeltä

Alkukieli: kreikka

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος,

Kokoonpanon hyväksyminen:

300-luvulla jKr.

Kirjaryhmät

Kirjeet (21)

Kirje roomalaisille

1. kirje korinttilaisille

2. kirje korinttilaisille

Kirje galatalaisille

Kirje efesolaisille

Kirje filippiäisille

Kirje kolossalaisille

1. kirje tessalonikalaisille

2. kirje tessalonikalaisille

1. kirje Timoteukselle

2. kirje Timoteukselle

Kirje Titukselle

Kirje Filemonille

Kirje heprealaisille

Jaakobin kirje

1. Pietarin kirje

2. Pietarin kirje

1. Johanneksen kirje

2. Johanneksen kirje

3. Johanneksen kirje

Juudaksen kirje

Pääsanoma

Jumalan tekemä liitto
kaikkien kansojen kanssa
Jeesuksen välityksellä,
Jeesuksen elämä ja opetukset sekä
kirkon syntyminen

Evankeliumit (4)

Matteuksen evankeliumi

Markuksen evankeliumi

Luukkaan evankeliumi

Johanneksen evankeliumi

Historiakirja (1)

Apostolien teot

Profeettakirja (1)

Johanneksen ilmestys

Raamatun kaanon

Raamatun teksti on muotoutunut vähitellen, ja se on koko syntyäikansa ollut jatkuvan muutoksen alaisena. Tekstejä kerrottiin suullisina ja lopulta kopioitiin käsin. Teksteistä syntyi erilaisia versioita, joista vanhimpia käsikirjoituksia pidetään luotettavimpina.

Kaikki Vanhan testamentin kirjat olivat valmiina noin vuonna 165 eKr. Pyhät kirjoitukset koottiin yhteen, ja Vanhan testamentin virallinen 39 kirjaa käsittävä kokoonpano eli Vanhan testamentin **kaanon**

vakiintui noin 100 jKr. Vanhan testamentin virallisen kokoonpanon ulkopuolelle jäi joukko pyhiä kirjoituksia. Näitä Vanhan testamentin ulkopuolisia kirjoja kutsutaan nimellä **apokryfikirjat**. Niistä tunnetuimpia ovat Viisauden kirja ja Siirakin kirja.

Uuden testamentin kaanon vakiintui 300-luvulla jKr. Samalla päätettiin siten myös koko Raamatun virallinen kokoonpano. Uuden testamentin 27 kirjan kaanoniin hyväksytyillä kirjoilla oli neljä kriteeriä:

1. Niitä pidettiin selvästi Jeesuksen opetuslasten ja apostolien kirjoittamina.
 2. Ne liittyivät johonkin tunnettuun kristilliseen seurakuntaan.
 3. Ne olivat laajalle levinneitä ja yleisesti hyväksytyjä.
 4. Niitä pidettiin oikeaoppisina.
- Tuolloin kaanonin ulkopuolelle jäi useita pyhinä pidettyjä kirjoituksia, muun muassa useita evankeliumeita. Näistä tunnetuin on Tuomaan evankeliumi.



Irlannissa Dublinin Trinity Collegen yliopiston kirjastossa säilytetään arvokasta evankeliumikirjaa, kelttiläistä *the Book of Kells*. Teos on käsin kirjoitettu ja peräisin 800-luvulta. Kuvassa on kirjaan sisältyvän Matteuksen evankeliumin värikäs aloitussivu.